

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **D.**, a.s. Administratívna budova, ev. č. X., IČO: X., zast. AK A., Š.,X., B., proti žalovanému v 1. rade: **U.**, Z.X., B., IČO: X., žalovanému v 2. rade: **Ing. Ľ.H.**, J.X., B., zast. JUDr. RNDr. P.K., advokát, K.X., B., žalovanému v 3. rade: **Ing. I.T.**, R.X., B., zast. JUDr. M.F., Ž.X., B., **o zaplatenie 2.747.422,- Sk s prísl.**, o odvolaní žalovaného v 2. rade proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k.20 Cb 1023/92-207 zo dňa 28. marca 2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 20 Cb 1023/92-207 zo dňa 28. marca 2006 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom uložil žalovanému v 2. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.029.600,20 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia a nahradiť trovy konania 88.995,- Sk k rukám právneho zástupcu žalobcu. Voči žalovanému v 3. rade žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému v 3. rade náhradu trov konania sumu 141.213,- Sk k rukám právneho zástupcu žalovaného v 3. rade. V časti o zaplatenie 717.822,- Sk žalobu zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobou došlou na súd dňa 18.3.1992 sa pôvodne označený žalobca I., š.p., B. domáhal pôvodne proti žalovanému U., Z.X., B. zaplatenia sumy 3.584.056,- Sk. Žalobu odôvodnil tým, že na základe hospodárskej zmluvy žalobca v roku 1991 dodal žalovanému výrobok P. striž a dodávky následne vyfakturoval v celkovej výške

3.584.056,- Sk (Kčs). Faktúrami č. 097004. zo dňa 10.9.1991, č. 097012 zo dňa 18.9.1991 a č. 117004 zo dňa 25.11.1991. Keďže žalovaný v lehote splatnosti uvedené faktúry nezaplatil, domáhal sa ich zaplataenia súdnou cestou. Návrhom zo dňa 13.4.1994 navrhol žalobca pristúpenie ďalších účastníkov konania na strane žalovaného a to žalovaného v 2. a 3. rade. Súd uznesením zo dňa 12.9.1994 pripustil pristúpenie týchto dvoch účastníkov konania na strane žalovaného. Mestský súd v Bratislave v predmetnej veci rozhodol dňa 30.4.1996 tak, že voči žalovanému v 1. rade konanie zastavil, ako aj vo výške 836.634,- Sk, nakoľko v tejto časti žalobca zobral žalobu späť. Žalovanému v 2. a 3. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.953.715,- Sk a doplňujúcim rozsudkom zo dňa 4.8.1997 vo zvyšku žalobu zamietol. Proti rozsudku podali odvolanie žalobca aj žalovaní v 2. a 3. rade. Žalobca proti zamietajúcej časti a žalovaní v 2. a 3. rade proti časti rozsudku, v ktorej im bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.953.715,- Sk a trovy konania v sume 109.900,- Sk s tým, že zaplatením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu v napadnutej časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V priebehu konania došlo k zániku žalobcu a k jeho transformácii na akciovú spoločnosť a následne došlo k zlúčeniu spoločnosti I., a.s., B. so spoločnosťou D., a.s., Š. na spoločnosť D., a.s. Administratívna budova Ev.č. X., Š. Žalobca podaním zo dňa 29.4.1996 upravil petit žaloby tak, že žiadal, aby boli žalovaní v 2. a 3. rade zaviazaní k úhrade 2.747.422,- Sk. Uvedená suma predstavuje nezaplatenú cenu za dodaný a prevzatý tovar z f.č. 097004 zo dňa 10.9.1991 a f.č. 090012 zo dňa 18.9.1991, čo predstavuje sumu 1.953.715,- Sk, cenu za zvyšok tovaru dodaného uskladnením (2.0289 kg), zostatok f.č. 117004 vo výške 75.885,- Sk a náhrada škody – strata pri náhradnom predaji tovaru vo výške 717.822,- Sk. Žalobca sa domáhal svojho nároku na základe zmluvy zo dňa 16.8.1991 o dodávke výrobkov polypropylenová striž uzatvorenej medzi dodávateľom I., š.p., B. a odberateľom U. B.) konzorciom založeným zmluvou zo dňa 21.1.1991, účastníkmi Ing. I.T., Ing. L.H. a P.K.). Množstvo a termíny plnenia boli špecifikované v čl. 2 zmluvy s určením rozsahu plnenia v jednotlivých mesiacoch účinnosti zmluvy. Cena tovaru bola dohodnutá v článku 3 zmluvy v znení jej dodatku č. 1 zo dňa 13.9.1991. Žalobca preukazoval splnenie dodávky priepustkami cez bránu č. 124340 a č. 124341 zo dňa 9.9.1991, ktorá bola vyfakturovaná f.č. 097004 zo dňa 10.9.1991 a priepustkami cez bránu č. 124347 a č. 124348 zo dňa 17.9.1991, ktorý tovar bol vyfakturovaný f.č. 097012 zo dňa 18.9.1991. Listom zo dňa 29.3.1991 podpísaný žalovaným v 3. rade, bola žalobcovi oznámená požiadavka žalovaných

expedičiou ďalšej P. striže, ktorou mala byť plnená zmluva zo dňa 16.8.1991 pozastaviť. Listom zo dňa 2.10.1991 žalobca prijatie požiadavky žalovaných potvrdil. Súčasne oznámil uskladnenie už vyrobenej P. striže určenej na plnenie uzatvorenej zmluvy v množstve 43.861,- kg. Na povinnosť riadne prevziať vyrobený a uskladnený tovar boli žalovaní žalobcom písomne upozornení listom zo dňa 6.11.1991 a súčasne žalobca poukázal na ust. § 166 ods. 2 H.z. na plnenie uskladnením. Cena tovaru plneného uskladnením bola v hodnote 1.630.340,80 Sk a vyfakturovaná f.č. 117004 zo dňa 7.11.1991. Žalovaní faktúru za uskladnený tovar nezaplatili. Žalobca v záujme predchádzania škody v novembri 1992 uskladnený tovar 3.180 kg predal P., a.s., N.Č. za cenu 143.100,- Kčs. Ďalšia uskladnená P. striž bola predaná do SRN. To znamená, že celkovo žalobca predal 2.324 kg uskladnenej striže. Z celkového množstva P. striže plneného uskladnením (43.592 kg) bolo predaných 41.563 kg. Toto množstvo bolo v cene dohodnutej v HZ zo dňa 16.8.1991 dobropisované žalovanému v čiastke 1.554.456,20 Sk. Naďalej uskladnený zostal tovar v množstve 2.029 kg v cene 75.885,- Sk. Tovar dodaný kupujúcemu v SRN zo strany žalobcu bol v návaznosti na zníženie jeho kvality spôsobenej dlhodobým skladovaním reklamovaný. Reklamácia bola žalobcom uznaná a bola vysporiadaná zľavou z ceny vo výške 0,35% DM za kilogram v celkovej čiastke 12.620,65 DM, čo predstavuje čiastku 223.511,71 Sk. Oproti dobropisovanej čiastke 1.554.456,20 Sk, predstavovala cena náhradného odpredaného tovaru pri predpoklade z ceny tovaru 37,40 Kčs za kilogram v čiastke 836.634,- Sk. Rozdiel medzi čiastkou 1.554.456,- Sk dobropisovanou žalovanému a čiastkou príjmu z náhradného predaja predstavuje 717.822,- Sk. Túto čiastku si žalobca uplatnil ako škodu vyvolanú neprevzatím plnenia žalovanými. Krajský súd konštatoval, že spoločenská zmluva uzatvorená dňa 21.1.1991 Ing. I.T., Ing. L.H. a P.K. podľa ust. § 106 až § 106g HZ a priložené stanovky voľného združenia podnikateľov, splňajú všetky zákonné predpoklady, avšak združenie nebolo zapísané do podnikového registra, čím došlo k porušeniu ust. § 360b HZ. Prvostupňový súd mal za to, že uvedená zmluva nebola platne uzatvorená a tak združenie U. B., platne nevzniklo, nie je právnickou osobou a nemá spôsobilosť na právne úkony. Hospodársku zmluvu zo dňa 16.8.1991 uzavretú medzi I., š.p., B. na strane dodávateľa a združením U. B., na strane odberateľa za združenie podpísal Ing. L.H. Keďže záujmové združenie podnikateľov platne nevzniklo, súd s poukazom na ust. § 155 ods. 2 HZ mal za to, že z uzatvorenej zmluvy zo dňa 16.8.1991, môže byť zaviazaný iba subjekt, ktorý nepochybne uvedenú zmluvu podpísal t.j. žalovaný v 2. rade. Žalobca

preukázal priepustkami cez bránu č. 124340 a č. 124341 zo dňa 9.9.1991 dodanie tovaru, ktorého cena bola vyúčtovaná f.č. 097004 zo dňa 10.9.1991 v sume 969.721,20 Sk a priepustkami cez bránu č. 124347 a č. 124348 zo dňa 17.9.1991 dodanie tovaru, vyúčtovaného f.č. 097012 zo dňa 18.9.1991 v sume 983.994,- Sk. Predložením uvedených listinných dôkazov, mal súd za preukázané, že žalobcovi vzniklo právo fakturovať, nakoľko preukázal splnenie dodávky. Žalovaný v 2. rade nespochybnil skutočnosť, že dodávka bola splnená. Splnenie dodávky, ktoré žalobca vyfakturoval faktúrou č. 097004 a č. 097012, bolo dostatočne preukázané a súd mal za to, že žalovaný v 2. rade je povinný zaplatiť uvedené faktúry. Žalobca f.č. 117004 zo dňa 7.11.1991, splatnou dňa 25.11.1991 vyfakturoval združeniu sumu 1.630.341,- Sk za množstvo 43.592 kg vyrobenej a uskladnenej striže, čo aj oznámil spoločnosti listom zo dňa 2.10.1991. Dňa 1.7.1993 žalobca uskutočnil čiastočné storno faktúry č. 117004, pričom dobropisoval čiastku 1.554.456,20 Sk za 41.563 kg striže. Z pôvodne vystavenej faktúry na množstvo 43.592 kg zostalo uskladnených a neuhradených 2.029 kg striže v cene 75.885,- Sk. Krajský súd mal za to, že žalobca oprávnené fakturoval f.č. 117004 vyrobené množstvo striže, pričom uvedenú dodávku splnil v zmysle ust. § 168 ods. 2 HZ uskladnením vo svojom závode a splnil si žalobca aj svoju zákonnú povinnosť oznámiť túto skutočnosť spoločnosti U. B., Ing. Ľ.H. To znamená, že ku splneniu dodávky došlo dňa 2.10.1991, dňom oznámenia o uskladnení tovaru. S poukázaním na ust. § 168 ods. 3 HZ súd mal za to, že momentom uskladnenia tovaru, došlo k prechodu vlastníctva uskladneného tovaru na odberateľa v danom prípade na Ing. Ľ.H. a preto žalobca nemal oprávnenie nakladať s uskladneným tovarom. Súd na to poukázal z dôvodu, že žalobca si v súvislosti so zmenou petitu uplatnil čiastku 717.822,- Sk titulom náhrady škody, ktorá mu vznikla v súvislosti s predajom uvedeného uskladneného tovaru ďalšiemu odberateľovi. Ďalším dôvodom, prečo žalobcovi nevzniklo právo na úhradu čiastky 717.972,- Sk, podľa názoru krajského súdu je tá skutočnosť, že žalobca dobropísal dobropisom zo dňa 1.7.1993 žalovanému v 2. rade z f.č. 117004 41.563 kg striže v celkovej hodnote 1.554.456,20 Sk. Z pôvodne vystavenej faktúry zostalo neuhradených 2.029 kg striže v cene 75.885,- Sk. Na úhradu tejto súd zaviazal žalovaného v 2. rade, nakoľko táto časť faktúry č. 117004 stornovaná nebola, dodávka bola riadne splnená uskladnením v sídle žalobcu a táto časť faktúry uhradená nebola. Voči žalovanému v 3. rade žalobu zamietol a súčasne v časti o zaplatenie náhrady škody vo výške 717.822,- Sk. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti vyhovujúcej časti rozsudku podal odvolanie žalovaný v 2. rade a žiadal rozsudok v napadnutej časti zmeniť a žalobu zamietnuť. Namietal, že je nepochybné, že obchodná záležitosť nebola len vecou Ing. H. a I., š.p. Príslušným podkladom je v spise aj dokumentácia Ing. T., ktorá poukazuje na to, že Ing. T. s predchodcom žalobcu korešpondoval. Preto má za to, že vo veci sa konalo v rámci spoločného a nerozdielneho konania žalovaných. Taktiež nepovažuje za preukázanú výšku nároku žalobcu. Poukazuje na skutočnosť, že dňom 26.7.1996 prvostupňový súd konal ako s účastníkom konania so žalovaným U. B., aj keď nemal procesnú spôsobilosť. Konanie začalo podaním žaloby dňa 18.3.1992. Na pojednávaní dňa 10.5.1994 navrhol žalobca, aby do konania pristúpili na strane žalovaného žalovaný v 2. a 3. rade. Prvostupňový súd uznesením zo dňa 12.7.1994 pripustil, aby do konania na strane žalovaného pristúpili žalovaní ako ďalší účastníci. Vzhľadom na to, že žalované bolo len konzorcium, ktoré nemalo právnu subjektivitu, prejednávania vec nemala dva roky vôbec žalovaného a konanie trpelo neodstrániteľnou vadou. Neboli splnené podmienky na začatie konania. Časť svojho nároku žalobca žaluje z dôvodu náhrady škody. Žalovaný v 2. rade vznáša voči tomuto nároku námietku premlčania s poukazaním na ust. § 131b ods. 2 HZ. Žalobca až dňa 13.4.1994, teda až po 2 rokoch a 1 mesiaci od podania žaloby, po prvýkrát uplatnil svoj nárok voči žalovanému Ing. L.H. V čase uplatnenia dôvodu na náhradu škody, uplynulo už vyše 4 rokov od dodávok, vyše 3 rokov od podania žaloby a uplynula aj trojročná všeobecná premlčacia lehota podľa § 131a HZ. Žalovaný v 2. rade namietal, že rozsudok nezodpovedá obsahu spisu, čo sa týka označenia účastníkov konania a ich právnych zástupcov. Poukázal na to, že člen konzorcia P.K. bol bezúspešne predvolaný na vypočutie na pojednávanie na deň 31.10.2000. Trvá na jeho vypočutí. Nesúhlasí s konštatovaním súdu, že zmluva o konzorciu nebola platne uzavretá. Súd nezaujal stanovisko a nevyslovil záver, na základe čoho, za koho a v akom vzťahu konal vo veci, pri dodávke výrobkov v aktivitách zo strany odberateľa výlučne žalovaný v 3. rade. Je množstvo dôkazov svedčiacich o tom, že žalovaný v 3. rade zabezpečoval dodávku, prevzal ju. Bol v styku so žalobcom. Konal a robil všetko sám, okrem podpisu zmluvy. Objednávky žalovaného v 3. rade boli potvrdené dodávkami. Návrh hospodárskej zmluvy vypracoval žalovaný v 3. rade a ďalší sprostredkovateľský rakúsky subjekt. Navrhol vykonať dôkaz vypočutím Ing. T. Poukázal na to, že žalobca dodacie listy, ani na písomnú výzvu súdu zo dňa 31.5.2000 (str. 142 v spise) súdu nepredložil. Bez dodacích listov nemohol žalobca vôbec vystavovať

faktúry. Nie sú mu známe osoby, ktoré sú za konzorcium uvedené na priepustkách cez bránu. Súd sa v rozsudku so skutočnosťou prevzatia tovaru odberateľom vôbec nevysporiadal. Do dnešného dňa nebola vystavená faktúra alebo iný platobný podklad podľa § 380 HZ znejúci na žalovaného v 2. rade.

K odvolaniu sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 25.10.2006 a navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu potvrdiť. Poukázal na to, že ak by súd dospel k záveru, že sa jednalo o platne vzniknuté konzorcium, ak konal účastník konzorcia z príkazu v mene ostatných účastníkov, zodpovedali by účastníci konzorcia za vzniknuté záväzky spoločne a nerozdielne, a teda pokiaľ by súd vo výroku rozsudku zaviazal k plneniu viacerých účastníkov na žalovanej strane, a to spoločne a nerozdielne, žalobca by si mohol svoje právo na plnenie uplatniť voči ktorémukoľvek z nich. Pokiaľ ide o dodanie tovaru, toto nebolo medzi účastníkmi nikdy sporné a do podania odvolania ani jedným z účastníkov konania spochybnené. Samotný žalovaný v 2. rade niekoľkokrát pripustil, že tovar bol riadne dodaný. Uvádza to vo svojom vyjadrení zo dňa 31.7.1995 a list žalovaného v 2. rade zo dňa 17.2.1991. Pokiaľ ide o skutočnosti uvádzané v odvolaní poukázal na to, že žalovaný v 2. rade mal dostatok času na navrhovanie dôkazov. Navrhované dôkazy v odvolaní sú v zmysle § 205a neprípustné.

K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný v 2. rade podaním zo dňa 11.10.2007. Znova poukázal na chýbajúce dodacie listy a na to, že žalovaný v 2. rade nemal nijaký osobný poznatok o dodávke tovaru. Žiada, aby sa ujasnilo, kde sú dodacie – konsignačné listy, ktoré mali byť podľa čl. IV zmluvy potvrdené odberateľom a certifikáty o kvalite tovaru.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preto podľa § 101 ods. 2 v spojení s § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 O.s.p. prejednal vec a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 2. rade je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že žalovaní v 2. a 3. rade spolu s P.K., bytom Č.X., B. uzatvorili dňa 21.1.1991 Spoločenskú zmluvu podľa ust. § 106 – 106g HZ. Podľa zmluvy a stanov išlo o voľné združenie podnikateľov pod názvom U. B. (žalovaný v 1. rade) za účelom spoločného výkonu stavebno-obchodno-realizačnej podnikateľskej činnosti.

V súlade s ust. § 360b ods. 6 HZ združenie malo byť zapísané do podnikového registra, čo v danom prípade sa nestalo. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa preto stotožnil s právnym názorom krajského súdu, že združenie platne nevzniklo. Žalobca sa žalobou po čiastočnom späťvzátí domáhal nezaplatenej ceny za dodaný tovar (polypropylenová striž) vyfakturovaný f.č. 097004 zo dňa 10.9.1991, f.č. 090012 zo dňa 18.9.1991, f.č. 117004 zo dňa 25.11.1991 vystavenými proti žalovanému v 1. rade a náhrady škody, ktorá predstavuje stratu pri náhradnom predaji tovaru vo výške 717.822,- Sk. Nárok uplatnil voči žalovaným z Hospodárskej zmluvy o dodávke tovaru (polypropylenovej striže) uzatvorenej podľa ust. § 165 až § 210 HZ dňa 16.8.1991 medzi dodávateľom I., š.p., B. a odberateľom U. Z.X., B. (žalovaným v 1. rade) v mene ktorého zmluvu podpísal Ing. L. (žalovaný v 2. rade). Podľa článku IV. 4 zmluvy, dodávateľ mal povinnosť odovzdať odberateľovi pri prevzatí dodávky certifikát o kvalite a konsignačný list. Podľa čl. V.1 zmluvy podkladom pre fakturáciu dodávateľa sú odberateľom potvrdené doklady a to certifikát o kvalite tovaru a konsignačný list. Žalobca oprávnenosť fakturácie preukazoval fotokópiami prepustiek cez bránu na čl. 152 a 153, z ktorých však nie je možné zistiť, kto predmetné zásielky prevzal a v akej kvalite.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že krajský súd neskúmal, či žalobca oprávnenne vystavil faktúry, ktorých zaplata sa domáha predmetnou žalobou. Žalobca vierohodne nepreukázal, že tovar, ktorý predmetnými faktúrami fakturoval U. B. dodal žalovaným. V zmysle zmluvy, na ktorú v žalobe poukazuje, bol povinný ako podklad pre fakturáciu predložiť certifikát o kvalite tovaru a konsignačný list. Tieto doklady sa však v spise nenachádzajú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. rozsudok krajského súdu zrušil a podľa ust. § 221 ods. 3 O.s.p. vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Úlohou prvostupňového súdu bude došetriť, komu a v akej kvalite žalobca dodal tovar, ktorý vyfakturoval predmetnými faktúrami a vo veci znovu rozhodnúť.

V novom rozhodnutí o veci krajský súd rozhodne aj o trovách odvolacieho konania podľa ust. § 224 ods. 3 O.s.p.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 14. novembra 2007

JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: